

MAPOVANIE

SLOVENSKEJ KULTÚRY

Slávnostné stretnutie terajších i bývalých zamestnancov a spolupracovníkov Slavistického ústavu Jána Stanislava SAV, ktoré bolo v stredu 27. apríla 2005, poctil svojou prítomnosťou prezident Slovenskej republiky **Ivan Gašparovič**.

Vo svojom príhovore sa poďakoval Slovenskej akadémii vied, že pred desaťročím založila vtedajší Slavistický kabinet, ktorý plní nezastupiteľnú úlohu: mapuje miesto slovenskej kultúry v Európe a jej dejinách. Slovensko totiž oddávna trpí na starú chorobu: nevieme si ani na domácej pôde dostatočne zviditeľniť svoje pozitíva – napríklad mnohých našich krajanov, ktorí si vydobyli vo svete zaslúžené renomé. Povedal, že v Európskej únii nehráme podradnú úlohu, ale musíme byť v skúmaní a prezentácii našej kultúry ešte oveľa aktívnejší.

Pripomenul aj opakovanú osobnú skúsenosť, keď naši severní slovanskí susedia – Poliaci – nezriedka hovoria so zápalom o dobrých vzťahoch a odvekom porozumení so svojimi južnými susedmi, Maďarmi. Keď k nim však prehovoril po maďarsky, nerozumeli ani slovo. Až potom vysvitlo, že v rámci stáročiami zakoreneného klíše mnohí dodnes chodia k nám „na Węgry“, čiže do Uhorska, a viacerým treba tento zažitý stereotyp ešte aj dnes vyvracať.

Riaditeľ ústavu **Ján Doruľa** zdôraznil, že vedeckí pracovníci ústavu a ďalších pracovísk SAV a vysokých škôl pomáhajú objasňovať dosiaľ málo prebádané oblasti kultúrno-spoločenského a duchovného vývinu na Slovensku, vrátane tvorby slovenských vzdelancov a spisovateľov v latinskom či nemeckom jazyku. Zdôraznil, že vždy tu ide o široký interdisciplinárny prístup a ocenil spoluprácu slavistov s etnológmi, teológmi a historikmi, ako aj spoluprácu a podporu Matice slovenskej. Na stretnutí priniesol napr. faksimilné vydanie rukopisu prvého prekladu Biblie do slovenčiny, tzv. Kamaldulskej Biblie z 18. storočia. Táto významná slovenská jazyková a kultúrna pamiatka vyšla v dvoch zväzkoch v Nemecku a je dôkazom vysokej úrovne duchovnej kultúry na Slovensku už v predpisovnom období. Výskumná činnosť ústavu sa stále rozširuje a siaha aj mimo terajších hraníc; k slovenským menšinám v Európe.

Predseda Matice slovenskej **Jozef Markuš** vo svojom pozdrave pripomenul, že slavistika a konkrétne najmä slovakistika sú prioritné najmä z národného hľadiska: definujú nielen našu identitu, ale aj historickú kontinuitu nášho vývoja. Slavistický ústav vyzdvihol ako príklad dobrej spolupráce Matice slovenskej a Slovenskej

Predseda SAV **Štefan Luby**, prezident republiky **Ivan Gašparovič** a riaditeľ Slavistického ústavu J. Stanislava SAV **Ján Doruľa** na oslavách 10. výročia vzniku ústavu.

Prezident **Ivan Gašparovič** si prezera faksimila Kamaldulskej Biblie.

akadémie vied. Ocenil napríklad to, že keď sa ešte nedávno nevedeli zísť za jedným stolom Matica chorvátska a Matica srbská, prostredníka im robila práve Matica slovenská. V závere **Jozef Markuš** zaželal ďalšie desaťročia úspešnej činnosti nielen práve 40-ročnému časopisu *Slavica Slovaca*, ale aj celému ústavu.

Jubilujúce pracovisko, ktoré vlni v decembri premenovali na Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, dosiahlo podľa predsedu SAV **Štefana Lubyho** významné úspechy. Aj tento ústav má zásluhu na tom, že podľa nedávneho prieskumu má Slovenská akadémia vied vysokú dôveryhodnosť, vyše 60-percentnú. Vyššiu má

už len Armáda SR a – prezident. Pri tejto príležitosti si položil rečnícku otázku, kedy má akadémia nášho prezidenta dobehnúť. **Štefan Luby** však **Ivanovi Gašparovičovi** férovo zablahoželal, ocenil jeho záujem i zámer podporovať vedu a vyjadril nádej, že veda a výskum budú naďalej patriť k jeho prioritám. Prezident SR totiž vo svojej záverečnej vete povedal, že sám osobne navrhne zakladateľa slovenskej slavistiky prof. Jána Stanislava na vysoké štátne významenie in memoriam.

VLADIMÍR HÁK, tlačový tajomník SAV
Foto: **EUBOŠ GUŠTAFÍK**, Kancelária prezidenta SR